

Advies over het ontwerpbesluit van de Vlaamse regering tot wijziging van sommige besluiten van de Vlaamse regering inzake de eindtermen van het gewoon basis- en secundair onderwijs en de specifieke eindtermen in het algemeen secundair onderwijs

1 Situering

In opvolging van de Vlaamse “Ondernemingsconferentie” die op 9 december 2003 werd afgesloten, ontwikkelde de Vlaamse regering een aantal beleidsmaatregelen die op korte termijn moeten worden geïmplementeerd. Een van de onderwijsmaatregelen, namelijk “Stages en eindtermen ondernemingszin”, resulteerde in een ministeriële opdracht aan de Dienst voor Onderwijsontwikkeling. De DVO werd gevraagd een voorstel over eindtermen ondernemingszin uit te werken voor het basisonderwijs en voor de eerste, tweede en derde graad van het voltijds secundair onderwijs.

Hierna richtte men een werkgroep op met vertegenwoordigers van de economische en industriële wereld die voorstellen voor een ontwerpbesluit uitwerkte.

Op 28 mei 2002 ontving de Vlaamse Onderwijsraad van Vlaams minister van Onderwijs en Vorming Marleen Vanderpoorten, een adviesvraag over het ontwerpbesluit van de Vlaamse regering tot wijziging van sommige besluiten van de Vlaamse regering inzake de eindtermen van het gewoon basis- en secundair onderwijs.

De nieuw ontwikkelde eindtermen ondernemingszin voor het secundair onderwijs worden ondergebracht in de groep van de vakoverschrijdende eindtermen.

Titel II van het ontwerpbesluit stelt een “wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 20 juni 1996 tot bepaling van de eindtermen en de ontwikkelingsdoelen van de eerste graad van het gewoon secundair onderwijs” voor:

Art. 2. In de bijlage bij het besluit van de Vlaamse regering van 20 juni 1996 tot bepaling van de eindtermen en de ontwikkelingsdoelen van de eerste graad van het gewoon secundair onderwijs wordt de volgende wijziging aangebracht:

VAKOVERSCHRIJDENDE EINDTERMEN SOCIALE VAARDIGHEDEN - De deelname aan vormen van samenwerking en sociale organisatie - De taakgroep: een punt 15.bis toevoegen, dat luidt als volgt:

"15.bis. De leerlingen kunnen gezamenlijk een project, initiatief of activiteit ontwerpen waarbij de deelnemers een haalbare verantwoordelijkheid op zich nemen, het geheel creatief vorm geven en evalueren".

Titel III van het ontwerpbesluit stelt een “wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 23 juni 2000 tot vaststelling van de eindtermen van de tweede en de derde graad van het gewoon secundair onderwijs” voor:

Art. 3. In de bijlage bij het besluit van de Vlaamse regering van 23 juni 2000 tot vaststelling van de eindtermen van de tweede en de derde graad van het gewoon secundair onderwijs worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° VAKOVERSCHRIJDENDE EINDTERMEN TWEDE GRAAD SOCIALE VAARDIGHEDEN

- In groep probleemoplossend samenwerken: een punt 14. toevoegen, dat luidt als volgt:

"14. evalueren een activiteit, initiatief of project, rekening houdend met ethische, economische, creatieve, financiële en organisatorische factoren, en stellen verbeteringen en vernieuwingen voor en communiceren dit";

2° VAKOVERSCHRIJDENDE EINDTERMEN DERDE GRAAD LEREN LEREN – Keuzebekwaamheid - Horizonverruiming: een punt 17. bis. invoegen, dat luidt als volgt:

"17.bis. maken via contact met ondernemers actief kennis met ondernemerschap en de daar bijhorende competenties. Zij toetsen hun eigen mogelijkheden en interesses daaraan" ;

3° VAKOVERSCHRIJDENDE EINDTERMEN DERDE GRAAD SOCIALE VAARDIGHEDEN - Constructief participeren aan de werking van sociale groepen: een punt 6.bis. invoegen, dat luidt als volgt:

"6.bis. werken op een creatieve wijze aan de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van projecten gericht op ondernemerscompetenties".

<p>De Vlaamse Onderwijsraad bracht hierover advies uit zoals decretaal is voorzien. Op 15 juni 2004 keurde de Raad voor het Secundair Onderwijs onderstaand advies goed met eenparigheid van stemmen. Er waren 5 onthoudingen.</p>
---

2 Advies en motivering

In eerste instantie vraagt de raad zich af hoe vaak de onderwijsactoren nog zullen geconfronteerd worden met nieuwe, bijkomende, eindtermen.

De Raad Secundair Onderwijs stelt immers vast dat de implementaties van de decretaal vastgelegde eindtermen van de leerkrachten en scholen heel wat inspanningen vergde en nog steeds vergt. Om de implementatie efficiënt verder te laten verlopen, meent de raad dat geen bijkomende eindtermen tijdens de implementatierit kunnen worden toegevoegd.

De raad is er daarenboven van overtuigd dat de vooropgestelde doelstellingen rond ondernemerszin in voldoende mate binnen de bestaande set eindtermen kunnen worden gerealiseerd. Het is dan ook niet zinvol om bijkomende eindtermen ondernemingszin decretaal te voorzien.

Ook meent de raad dat (bijkomende) eindtermen ondernemingszin niet noodzakelijk zijn om ondernemerschap te stimuleren. Dit kan via andere doelstellingen worden bereikt.

De raad steunt de visie van de Vlaamse administratie in de bijdrage aan het regeerprogramma van de aantredende Vlaamse regering, waar zij in "2.2.1 *Eindtermen en ontwikkelingsdoelen bepalen*" stelt dat "Het wenselijk is aan de evaluatie van de ontwikkelingsdoelen en eindtermen voor het gewoon basisonderwijs, die decretaal voorzien is in het schooljaar 2004-2005, ook een herziening van een aantal eindtermen voor de eerste graad secundair onderwijs te koppelen."

Omwille van bovengenoemde argumenten beslist de Raad Secundair Onderwijs de voorliggende (nieuwe) eindtermen ondernemingszin negatief te adviseren.

Véronique de Craecker
secretaris

Pierre Vermaelen
voorzitter